

(باس 2 - بەتتە)

ساۋشان اۋدانى ئۇلېدۇن قىستانغان كەلگەن پارتىيا ـپ ـچېڭىكا شۇجىي، ۋاڭلى ۋاڭ يېنىشاڭ بىلاي دەدى:
اۋلىدام ـ تارىدى اۋقاتانىپ، دوڭلەڭكە داۋلەتلىككە جەتۈگە باستاۋ ’ئۇشىن، قالادامى تەمەكى، اراق دۈكەينى وتكەرىپ بەرىپ، قىستاقتا قايتىپ كەلىپ مال شارۋاشلىغىن، كوكونىس، گۈل كاسىپ سالاسىن دامتتىم، بۇل كۈندەرى وتباسلاردىڭ ور- تاشا كىرمىسى 200 مىڭ بۇئاننان استى.

ۋاڭ يېنىشاڭنىڭ ’سوزىن مەستكەننەن كەيىن باس شۇجى قاقتى اسەرنەلىپ بىلاي دەدى:
”كەلشەكتە قالا ـ قالا ـ شىقتانۇ سالىستىرماسى %70گە جەتسە دە، بۇكىل ەلدە %الى دە 400مىلليوننان استام خالىق اۋىل ـ قىستاقتا تۇرمىس كەشىرە- دى... نەتارىدەڭ جاقسى ورنىنداۋى تەتاردى ورنىنداۋىشغا بايلا- نىستى، اداممار كەنىپ، قىستاقتار قاڭراپ، جەر بوس قالسا، اۋىل ـ قىستاق كەلسە سالالارنى، دارىندىلارنى، مادەنيەتنى، ەكولوگىياسى، ۋمىيىسى سىندى ”بەستى كۈلدەد- دىرۇدى“ نلگەرىنەلىپ، ’وزىندىك ەرەكشەلىككە يە وسى زامانىعى فۇچۇن تاۋلى مەكەننىڭ كورىنىسنى ئۇلەلاۋ“ — وسى رەتكى باياندامانى قاراۋ بارىسنىدا، باس شۇجى شي جېينىڭ اۋىل ـ قىستاقنى گۇلدەندىرۇدەڭ جول كارتا- سىن ايتقىن كەسكىندەپ، كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال اۋدان كەينىڭى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى ۇزدىكىسىز ىلگەرىلەتۈگە ايقىن بەتاللىس كورسىتتى.

سول جېلى 9 ـ ايدا لەمپىزدەڭ اۋىل ـ قىستاقتى گۇل- دەندىرۇ ستراتەگىياسنىڭ العاشقى 5 جىلدىق جوباسى شەعارد- دى، ’بىرسىپىرا كەلەلى نىجەنەريالاردى، كەلەلى جوسپارلا- ردى، كەلەلى ’مىس ـ قىيەملەردى ورنالاستىردى.

10 جىلدامى مەملەكەتتىكە ەكى ماجىلىستە باس شۇجى شي جېينېڭ ۋەسى سىياقتى كوپتەنكە جاڭا بايىمداۋلاردى، جاڭا تۇجرىمەردى العا قويدى، بۇل پارتىيا مەن مەملەكەت قىزمەتىدە ماڭغزدى جەنەكتەۋ، ىلگەرەلتەۋ رولىن اتقاردى. 2014 − جىلى انحۇي ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىندە باشىى كادرلارعا “ۋىشتە قاناتك، ۋىشتە شىنايى بولۇ” تالايىن قويدى، 2015 − جىلى جىياڭني ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىندە بىلاي دەپ باسا داپىتەيدى: “جباراتلىسلىقتە ەكولوگىيانىڭ كورىنىسى كوركەم، تاماشا بولۇ، ساياسىي ەكولوگىيا دا تاماشا، كىرشكى سىز بولۇى كەرەك“؛

2016 − جىلى جۇڭگو دەموكرىتايلىق مەملەكەت قۇرۇ قوعامى، ۋەكىراسىپ، ساۋدا بىرلەشتىگى مۇشەلەرئە اماندا- سا بارغاندا “بايۇرمالدىق”، “پاكىتك” ارىقلى ۇكىمەت پەن ساۋدانىڭ جاڭاشا قاتانىسا بىلەنلگەلىدى، 2018 − جىلى جۇڭگو دەموكرىتايلىق وداعى، جۇڭگو ادىلەت پارتىياسى، پارىيادا، تويتبا جوق قايرىتەرلەر، جياۋمېن سىتەرى بىرلەستىگى سالا- سىندامى مۇشەلەردىڭ بىرلەسكەن گرۇپپيا جېينىنا قاتناسقاندا “جاڭاشا ساياسى پارتىيا ’ئۇزىمىن“ بايىمىدادى؛

2019 − جىلى شىكى موڭغۇل ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىندە تۇڭغەشى رەت “تورت ’بىر” ارىقلى ەكولوگىيالىق ورەكەنيەت يىدەياسىن شىكەرىلمەي بايىمىدادى، 2021 − جىلى چىڭخاي ۋا- كىلدەر ۋىيرەمسىندە “جوعارى ساپالى دامۇدى نلگەرەلتەۋ- دى، جوعارى ساپالى تۇرمىس جاراتۇدى وركانگىيالى ۇشتاە- تىرىپ، ’بىر ـ بىرنە سايكەستىرۇدى“ العا قويدى...

ەل باسقارۇۋادى كورەگەندىكىكە بارىشا باي ’بىرسىپە- را جاڭا ۇستانىپدار، جاڭا ئىدەييالار، جاڭا ستراتەگىيالار باس شۇجى شي جېينېڭ ۋاكىلدەر مەن، مۇشەلەرئە مەملەكەت سىتەرىن بىرگە اقىلدىاسىپ شىكەرىلمەي نىقبالداسۇ بارىسنىدا ازىر لەنىپ، العا قويىلىپ، كەمەلدەنىپ، تولىسىپ، زامانىمىزدا ـ مى جۇڭگو ەارىكسىز مېن، 21 − عاسىر ەارىكسىز مەن قالىپتاسە- تىرۇعا، ەارىكسىز مىنڭ جۇڭگوشالانۇنن جۇزەگە اسىرۇدەڭ تىلڭ قارشىتاۋنا سارىقلىماس قوزعاۋشى كۇش ازىرلەدى.

10 جىلدامى مەملەكەتتىك ەكى ’ماجىلىس خالىق كوسەمىنىڭ خالىقتى سۈبەتىن، خالىق كوسەمىن خالىق سۈبەتىن شىنايى سۈيىسەنشىلىكىگە كۇا بولدى

خالىق كوسەمى خالىقتى سۈبەيدى، خالىق كوسەمىن خالىق سۈبەيدى. 10 جىلدامى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىستە باس شۇجى شي جېينېڭ ۋەسى جەردەن نەگىزگى ساتىنىڭ ’ئۇنىن تىڭداپ، خالىقتىڭ حال ـ جايىن سەزىندى؛ خالىق بۇقارامى دا وسى جەردەن “ماڭگى خالىقپەن بىرگە بولاتىن“ خالىق كوسەمە- نىڭ شۇعەلالى ۋنەگەسىن كورىپ، “خالىقتى وزەك تۈتۈگە تا- پاندى بولعان“ خالىق كوسەمىنىڭ مەيىرەبىدى دە قادىرلى كەكەن سەزىندى.

كەدەي بۇقارانى، بايرىعى رايونىدى، سوۋەتتىك رايوند- دى اۋىزعا العاندا، ونىڭ جانارى جايىناپ، سوزىنەن تەرەڭ سۈيىسەنشىلىك اغەجلارلىدى؛ نەگىزگى ساتىنىڭ جاعمايدىن، تارىخ قاينارىن اڭگىمەلەگەندە، ول بۇگە ـ شىكەسىنە دەيىن ايىتىپ، ادەمى تىرەكسىتەر موشاققاتارشا ’تىزىلىدى؛ ماسەلەنىڭ شەشىلىپ، بۇقارانىڭ رىزىبا بولغان بىلگەندە، ول نەگىزگى ساتى كادرلارنى القاۋ ايىتىپ، ولاردان تاباندىلىقپەن جالعاسە- تىرۇدى تالاپ ەتنى؛ كەيدە ول ’بىر ۋاكىلپەن 20مىنۇتنىڭ ۇستىندە اڭگىمەلەسىپ، تەرەڭئىن ’ۇڭلىدى، كەيدە كويىشە- لىكىنىڭ لەبىزىن تىڭداغاننان كەيىن، جارىتى ساعاقتا جوقۇ ۋا- قىتىپن ’بىر ـ بىرلەپ اڭسى قايتارىپ، بار بېدىلمپەن جەنەتك- شلىك ەتنى...

ىقلاسىپەن حال ـ جاعداي ۇعەسۇلار، ۋادەلەر اۋەلگى ماقاساتنان ايتىماعان خالىق ’ئۇشىن سىتەسۇ سۈيىسەنشىلىگىن ايكەلەدى —

“قىستاقتا تۇرغاندىنارنىڭ ەلەكتىرمەن جىلىتىن سۈبىسى قانداي؟“ جاقىن جان اشىرنىندەي حال ـ جاعدايدى ۇعسقان وسى ’سوز چىچىڭايدىڭ حايدىۇڭ قالاسى ۇجۇ اۋدانىنان كەلگەن تۇرۇ ۋاڭلى اشىچىڭيدى زۇاققا دەيىن تەبىرەنتتى. 2021 − جىلىى 3 − ايدىڭ 7 − كۈنى باس شۇجى

شي جېينېڭ چىڭخاي ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنىڭ باياندامانى قا- راۋنغا قاتىناستى. ۋاڭلى اشىچېڭ باس شۇجى شي جېينېڭگە ۇجۇ اۋدانى باينان قىستانغىدا زور وزگەرسى بولغاندىغىن، قىستانغاعاماردىڭ كىسى باسندىق جىلدىق كىرىسنىڭ زور موللەشەردە ارتقاندىغىن ايىتتى.

اشىچېڭنىڭ لەبىزىن تىڭداغاننان كەيىن باس شۇجى ەلەكتىرمەن جىلىتىن سۈبىنى سۇرادى. بىر نەشە جىلدىڭ دىند- دا ول جەرگىلىكتى ورنىغا قىزمەت نەكسەرە بارغاندا جايگىر ـ دان كەينىڭى بالىشتىتى باسپى. كەدەي وتباسلاردىڭ حال ـ جايىن سۇراستىرا باردى، سول كەزدە قىستاقتا مۇنداي سۈبى جوق بولاتىن.

خالىق كوسەمىنىڭ كوكەيىنەن شەغارماغان بايۋىرمالدىد- ەي سول جەردەگى ۋاكىلدەردى، مۇشەلەردى عانا مەمسە، ’ئېيتتى، جېين زالنان تىسقارى جەردەگى قالىڭ اۋىلدامىتى مەيىرىمگە بولدى. كىشى ـ گىرىم سىتەردەن شىنايى سۈيىسەنشىلىك مەن مۇندالايىدى. بۇقارانىڭ ’مىسنى باس شۇجى شي جېينېڭ قا- شاندا ماڭغزدى ساناپ، گەججەي ـ تەگجەيلى سۇراپ، ەسىندە دە بەرىك ساقتادى.

2019 − جىلىى 3 − ايدىڭ 8 − كۈنى باس شۇجى شي جېينېڭ حىنان ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنىڭ باياندامانى قاراۋد- نا قاتىناستى. جېيندا باس شۇجى ”’موى كەمگەسىمى‘ جوق بولعان شەعار؟“ دەپ سۇراغاندا، وتىرعاندار دۇ كۇلىپ، تۇس − تۇستان “قازىر جوق بولدى!“ دەپ جاۋاپ بەردى. “خىساندىقتار مومىنى ۇناتىپ جەبىدى، وتكەندە چىچىجۇۋدا ’موى كەمگەسىمى‘ بار بولاتىن، مومى ساتىپ الا ماۋدەنىڭ ’وزى تۇراقسىزدىق فاكئور سانالادى، قازىر ار- ناۋلى قۇرىلم قۇرۇدەڭ قاجەتنى قالمىدادى“، ـ دەدى باس شۇجى شي جېينېڭ.

’موى كەمگەسىمىنىڭ“ ’بىر باسې بۇقارانىڭ شەىر اسىد- مەن بايالانىسىپ جاتسا، ەندى ’بىر ۇشى رەفورما تاقىرىبە- مەن بايالانىسىپ جاتىر.

خالىق تۇرمىسنىدا كىشكەنە ’مىس بولمايدى، بارلىق سىكە بىردەي كوڭىل بولۇ كەرەك.

چىڭخاي ەكىشى ـ مالىشلارنىڭ “دەنسۇلۇق ساقتاۋ ’ئۇيى“، جياڭشى بايرىعى رايونىندامى جوعارى قارقندى تاس جول، شاڭخايدامى “اشىق اسپان كورسەتكىشى“... شەىر اس، حال ـ جاعدايعا قاتىستى خالىق تۇرمىسنىداعى كىشكەنە سىتەر باس شۇجى شي جېينېڭنىڭ كوكەيىندەگى مەملەكەتتىڭ زور سىتەرى سانالادى. نىندەن جاعمايدىندا خالىقتىق كاسپيورنىداردىڭ “20 مىڭ ادامنىڭ جۇمىستاننۇ بەتبالسىنى نە“ كەكىنىنە كوڭىل ’بولدى؛ ۇلتىناردىڭ ۇلى شاڭىراعىندا شىيىچاڭ ۋاكىلدەرىنەن “سىزبەن قىستاقت قۇرىلسىندا “قوقىر ـ قوقىسقتى قاي جەرگە تاسىپ اپاردىڭىزار“ دەگەندەردى ۇعەستى... تالماۋ جەردى سۇ- راستىرۇ خالىق تۇرمىسى رىس − قۇنىنىڭ ۇزدىكىسىز ارتۇنا سايدادى.

“خالىق“ ’سوزىنىڭ باس شۇجى شي جېينېڭنىڭ جۇ- رەگىندە يەلەيتىن سالمايى ەڭ اۋىر.

2020 − جىلى 5 − اي، ەرەشكە مەزگىلدە ەرەكشە ەكى ’ماجىلىس اشلىدى.

شىكى موڭغۇل ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنىڭ باياندامانى قا- راۋنغا قاتىناستى، خالىقتىڭ باس اماندىغى مەن دەنسۇلۇق اقاۋسىزدىغىن اۋىزعا العاندا، باس شۇجى شي جېينېڭنىڭ “ارقانداي بوداۋ بەرۇدەن تايىنىۋ كەرەك!“ دەگەن ’بىر اۋىز ’سوزى اسقاقتا ارىندى بولدى —

سول رەتكى ’ماجىلىسنىڭ “ۋاكىلدەر ارناسىندا“ ۇبەيدى ولكەسى شىيان قالاسى تايچى شىياڭحاناسىنان كەلگەن لو جىيە نەدەتكە قارىسى انتاۋدۇڭ دىلغىي شۇبىنىدە 87 جاستامى كارىيانى كۇش سالا قۇتقارىپ ەمدەگەن چىكاياسىن باياندادى.

“خالىقتى بارىنەن جوعارى قوئۇ دەگەن نە؟ وسىنشاما كوپ ادامنىڭ ’بىر ناۋاقاستا زىر جۇگىرۇ ’ارقانداي بوداۋ بەرۇدەن تايىنىۋىدى شىن مانىندە ايكەلىدى“. باس شۇجى شي جېينېڭ باياندامانى قارامان كەزدە لو جىيە ايتقان وسى ’غىتى يىرقىشا اۋىزعا الدى.

بېلىك دەگەنمىز خالىق، خالىق دەگەنمىز بېلىك. ’وتانغا ادال بولۇ، خالىققا ادال بولۇ“؛ “تاباندىلىقپەن جۇڭگو خالىقن باقتىقا كەنلەئۇ“؛ “خالىقتىڭ سالاماتتىغىن قامتاماسىز ەتۇدى الدىمەن دا- ەتلاتىن ستراتەگىيالىق ورنىغا قوئۇ“؛ “جوعارى ساپالى دامۇدى خالىقتىڭ تاماشا تۇرمىس قاجەتىن قاناعاتاندىرۇمەن تەمىز ۇشتاستىرۇ“؛ ...

خالىقتى كوكەيىندە ساقتادى! 10 جىلدان بەرى باس شۇجى شي جېينېڭ ۋاكىلدەر مەن، مۇشەلەر مەن مەملەكەت سىتەرىن بىرگە اقىلداسىپ، خالىق بارىنەن جوعارى دەگەن بېلىك جۇركىزۇ ۇمىتامىنى مەن شىنايى سۈيىسەنشىلىكتىن باستان ـ باستان. ۋادەگە بەرىك بولدى! 10 جىلدان بەرى شي جېينېڭ جولداسى ۇيقتى تەنكەن پارتىيا ورتالىق كومپىتەنى اۋەلگى ماقاساتنى ۇمىتپاي، اسقاقت جىگەر مەن قايرىتاتنا ۇمتىلىپ، ماقە- ساتتান اينىپاي ايسىندى سەرتتى اماليياتتا ورنىداپ، خالىقتى باقتىقا كەنەلتىپ، ۇلتىنىڭ گۇلدەتۇشە تالىپىندى.

تالايلاعان چىكاييا، تالايلاعان كورىنىس باس شۇجى شي جېينېڭنىڭ ەل باسقارۇدامى ۇلى جالپى جوباسىن باياندا- دى —

خالىق تىنىس − تىرىشلىگىمىزدىڭ تىيانامى، خالىق كۇش − قۇاتىمىزدىڭ نەگىزى، خالىق اقىل − پاراستامىزدىڭ قاينارى، جۇڭگو كومپۇتىيىستەرنىڭ ساياسى قاسيەتتى كوكە تەمەگەكى ساتانناقتى جىينالسىتا ايكەلدى. “قوعامدىعى ’اۋىلدامىستارعا سەمىنىڭ سالىقىدى جەتىزكىرگەيىسىڭ، مەنىڭ جۇجوۋعا دە تەرەڭ سۈيىسەنشىلىگىم بار“. باس شۇجى 1978 − جىلى جۇجوۋعا نەكسەرۇ − زەرەتتەۋ جۇرگىزە بارغاندىمى وتكەن سىتەردى تەرەڭ سۈيىسەنشىلىكپەن كەرەك“، ـ دەدى باس شۇجى شي جېينېڭ.

شاڭخاي قالاسى چاڭيىڭ رايونى جۇڭجياۋ مالىسىنەن كەلگەن ۋاكىل جۇ گويىڭ ’وزىنىڭ باس شۇجى شي جېينېڭمەن ەكى رەتكى جاقىن ارالىقتا اڭگىمەلەسكەننى ۇتىق − ۇتىق دەسەنە الادى.

8 جىلدىڭ دىندىدا خالىق ساراينىڭ شاڭخاي زالى. جۇ گويىڭ باس شۇجىگە بۇقارانىڭ شۇعلى، قىيىن، ۋايىمىدا- عان، ’زارۇ 3 ’مىسنى باياندادى؛ بۇقارا وقۇ اۋماعىندامى ۇيد- لەردى قالاى ”تالاسا ـ تاراماسالادى“؟ ادام سەڭدەي سو- عىلىسقان بالالار اۋرۇوى بولمىسە ناۋقاس كورسەتۇ قانشالقە. تى قىيىن؟ جاسى ەگدەلەگەن قاناتاردىڭ ابرىولى كۇتىمدەل. ۇىنە قالاى مۇكىمىندىك جاساۋ كەرەك؟

باس شۇجى شي جېينېڭ جاۋاپ قايتىراپ بىلاي دەدى: “قوعامدىق باسقارۇدنىڭ ’كۇيىمىن، ’سوز جوق، قالا، اۋىل الەۋمەتتىك اۋماقتارنا قوئۇ كەرەك، الەۋمەتتىك اۋماقتاردىڭ قىزمەت ەتۇدى مەن باسقارۇ قابىلەتنى كۇشىيسە، قوعامدىق باسقارۇدىڭ نەگىزى نىعايا تۇسەدى“. 2019 − جىلىى 11 − ايدىڭ 2 − كۈنى باس شۇجى شي جېينېڭ جۇ گويىڭ تۇرعان جۇڭجياۋ مالىسىنە نەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋ جۇرگىزە باردى، جۇ گويىڭ تاغى باس شۇجىگە نە- گىزگى ساتىنىڭ زاڭ شەعارۇ اماليياتنان مالھەت بەردى.

’ەال وسى جەردە باس شۇجى شي جېينېڭ “جالپى با- رىستىق خالىق دەموكرىتايىسى“ دەگەن كەلەلى تۇجرىمىدى العا قويدى.

”باس شۇجى ’ار جىلى ۋاكىلدەر مەن، مۇشەلەر مەن مەملەكەت سىتەرىن بىرگە اقىلداسادى، مۇنىڭ ’وزى جالپى بارىستىق خالىق دەموكرىتايىسنىڭ ناقتى بەينەسى، جۇڭگو دەموكرىتايىسنىڭ جاندى اماليياتى“، ـ دەدى جۇ گويىڭ. ۋاكىلدەر، مۇشەللەر باس شۇجى شي جېينېڭگە نەگىزگى ساتىنىڭ چىكايياسن الا كەلدى، باس شۇجى دە ۇنەمى كوپ- شىلىككە ’وزىنىڭ كەشىرمەسى باياندايدى.

2014 − جىلعي ەكى ماجىلىستە كۇچىجۇ ۋاكىلدەر ۋىير- مەسىنىڭ باياندامانى قاراۋنغا قاتىناسقاندا، باس شۇجى شي جېينېڭ سولئۇستىك شانشىدە اۋىلغا تۇسكەن كەزىندەگى وتكەن سىتەرىن تەرەڭ سىزىنمەن سەكە الدى:

“مەنىڭ اۋىل ـ قىستاقتا سۈيىسەنشىلىگىم بار، 1969 − جىلى 1 − ايدا سولئۇستىك شانشىدە اۋىلغا ’ئۇستىم، سول كەزدە بۇقارا ماعان كوپمەكتەستى، ولار جەيتىن نارىسەسى بولسا ماعان ’بىرازىن بەرىپ ’جۇردى، سول كەزدە كىم ماعان ’بىر شىنى اشىتلغان كوكونىس كەلىپ بەرسە، سول كۇنگى تۇرمىسم تاغى دا ۇڭالىپ قالغانداي سەزىنەنتىمىن...“

نىندەن شىنايى جاعمايدىندا خالىقتىق كاسپيورنىداردىڭ بۇقارانى كورىسىم، سىتەقتى، شىنىسەن، ولاردىڭ قامەن جەيىمىن. كومپۇتىست رەتىنىدە ولاردى، ’سوز جوق، كوپمەيدىن ساتقاۋ، ولار ’ۇشۇشىن مانىندە ناقتى ’مىس سىتەسۇ كەرەك، ايتپەنگەندە ’بىزدىڭ ادامگەرلىشلىگىمىز قايدا قالادى؟“

سىتتىق ىقلاسىپەن بايانداالغان سوزدەر، دامۇدى ويلا- عان، خالىقتى ۋايىمىداغان تەرەڭ ويلار كوپىشلىكتىق قىيشىشە- لىقتاردان قامال اۋدامى، شىنايى يىگەرپ، ناقتى سىتەسۇدەگى بويسۇنۇ ۇشىمى مەن قوزعاۋشى كۇشنى اينالىدى.

مەملەكەتنى باسقارۇدىڭ وزگەرەمسە زاڭ ـ قايعىداسى بولادى، خالىققا پايددا چەتكىزۇ سونىڭ نەگىزى سانالادى.

“كومپۇتىيىتىك پارتىيا خالىقتى باقتىقا كەنەلتۇدى كوز- دەيدى، خالىق بۇقارامى قاي جاقئاردان باقتىسىز، كۇڭلىسىز سەزىنسە، رىزىبا بولماسا، سول جاقئارعا كۇش سالۇمىز، امال دىڭك بارىنشا بۇقارانى ۋايمانان ارنلىتىپ، قىيىنشىلغىن شەشۇد- مىز كەرەك“. 2018 − جىلى 3 − ايدىڭ 7 − كۈنى گۇاڭدۇڭ ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنىڭ باياندامانى قاراۋنغا قاتىناسقاندا،

باس شۇجى شي جېينېڭ وسلاي كەسەتە ايىتتى. جۇمىستاندىرۇدى ورنقىتىرۇدان، خالىق تۇرمىسىن قامە- تاماماسىز ەتۇدەن رەفورمانى جەبەۋگە، دامۇدى كوزدەۋىگە دەيىن، نەگىزگى مەدەسۇ قىزمەت ەتەسۇ دەڭگەيىن جوعارد- لايتۇدان وقۇ − اعارتۇدىڭ ’ادىل دامۇى مەن ساپاسىنىڭ جوم- عاربالاۋىن نلگەرەلتەتۇگە دەيىن... باس شۇجى شي جېينېڭ ۋاكىلدەر مەن، مۇشەلەر مەن پىكر اۋمىستىرعاندا اقىل ـ پارا- ساتنى ۇيىستىرىپ، كۇش − قۇاتتى قاۋلاتتى، ’وكپە − ناز تۇ- يىنىنە“ جاۋاپ قايتارىپ، “كەسىرلى تۇيىندەردى“ الاستاپ، “بوكەتنى تۇيىندەردى“ اشتى.

’ار رەتكى ۇسىنىسپەن شاقىرسۇ، ’ار رەتكى ۋادەدە تۇرۇ، خالىققا دەگەن تەرەڭ سۈيىسەنشىلىك جۇڭخۇا ۇلتىدە

نىڭ تەلەگەي كۇشۇن ۇيىستىردى —

بېيل 3 − ايدىڭ 5 − كۇنى تۇستەن كەيىن، خالىق سارا- يىنىڭ شىمسى زالىندا، باس شۇجى شي جېينېڭ ’وزى قۇرا- مىندا بولغان شىكى موڭغۇل ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنە ’ۇرتىسى 5 − رەت كەلىپ باياندامانى قاراۋعا قاتىناستى.

چىنڭ قالاسى سۇڭشان رايونى دايىياۋ قالاىشى شىاۋمياۋزى قىستاغى پارتىيا باس ياچەيكاسىنىڭ شۇجىي جياۋ جويجىيە ورنىنان تۇرىپ لەبىز بىلىدىرگەن كەزدە باس شۇجى ونى تاننى قويدى. 2018 − جىلى مەن وسى ارادا ’سزىدى ’بىزدىڭ اۋىلدە- مىزدى كورىپ قايتۇعا ۇمىتسىن تەنكەن دەدم، ويلاماعان جەردەن 2019 − جىلى ’مىز شىنىمەن دە باردىڭىز. ’مىزىدەڭ مەنى كورگەندە العاش ايتقان ’سوزىڭىز ’الى سەپىدە، ’مىز- دىڭ شاقىرعان ۇسىنىسىڭىز ويىمىدا ’جۇردى، بۇگىن ۋادە بوينىشا كەلىپ تۇرمىن“ دەگەن ەدىڭىز، سول ساتتە جانازىم جاسقا تولدى، قازىر دە سونداي اسەرلەنىپ وتىرمىن“.

خالىق قوئۇ سۈيىسەنشىلىكپەن ۇسىنىس تەنكەندە، باس شۇجى ۋادەسىن موقيات ورنىندادى، مۇنداي اسەرلى چىكايالار تولىپ جاتىر.

2014 − جىلى 3 − ايدا انحوي ولكەسىنىڭ جۇجوۋ قالاسد- نان كەلگەن ۋاڭلى جاڭ شياڭ ـ ان باس شۇجى شي جېينېڭگە اۋىلدامىستاننىڭ سالىمە مەن ۇسىنىسىن چەتكىزدى —

“اۋىلدامىستارعا سەمىنىڭ سالىقىدى مەيىدى جەتىزكىرگەيىسىڭ، مەنىڭ جۇجوۋعا دە تەرەڭ سۈيىسەنشىلىگىم بار“. باس شۇجى 1978 − جىلى جۇجوۋعا نەكسەرۇ − زەرەتتەۋ جۇرگىزە بارغاندىمى وتكەن سىتەردى تەرەڭ سۈيىسەنشىلىكپەن

ەسكە العاندا، سول جىلداردامى ادامدار مەن سىتەر ’الى دە ەسىندە كەكەن.

”مەنىڭ جىزاعان ەستىلىكەتىرمە بار، ’الى دە اقتارىپ كورەمىن.“ باس شۇجى: ’ۇڭاننى كەلىپ جاتسا، ’سوزسىز، تاغى بارامىن!“، ـ دەدى.

ارادا 2 جىل وتكەندە 2016 − جىلى 4 − ايدا باس شۇجى شي جېينېڭ انحويدا قىزمەت تەكسەرگەندە، لىۋ ـ ان قالاسىنىڭ جىنجاي اۋدانىنا باردى، جۇجوۋ قالاسىنىڭ شياۋگاڭ قىستانغادا بارپ، بايرىعى رايوننىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىن تەكسەرىپ ـ زەرەتتەپ، رەفورما ۇلى جوسپارىن جوم- بالادى.

جىداغاتتى ادامدار باس شۇجى شي جېينېڭنىڭ ۋاكىلد- ەدر ۋىيرەمسىنىڭ باياندامانى قاراۋنغا قاتىناسقاننان كەيىن، ۇنەمى نازار اۋدارغان ماسەلەلەرىن الا ’جۇرۇپ، مۇنىڭ ارال- سىندامى كەيىسر ولكەلەردى تاڭداپ، سول جەردىڭ وزىندە تاغى دا قىزمەت تەكسەرىپ، تەكسەرۇ − زەرەتتەۋ جۇرگىزە- تىندىكىن بايقاى ادى.

2016 − جىلى باس شۇجى شي جېينېڭ چىڭخاي ۋاكىلد- ەدر ۋىيرەمسىنە كەلدى. ول ’بىر وزەننىڭ تۇنىق سۇنىىڭ شىعسىقا قاراي چوڭىكلە اۋغىنا“ شىنايى كەپىلدىك ەتۇدى قا- داعالاي تاپسىردى. سول جىلى 8 − ايدا ول چىڭخايغا ۇشا- پەن بارىپ، چاڭجياڭك وزەنىنىڭ قاينارىن تەكسەردى.

2021 − جىلى ول تاغى دا چىڭخاي ۋاكىلدەر ۋىيرەمسە- نە كەلدى. ماجىلىستە ول چىڭخايدان، ’سوز جوق، ەكولوگە- بايقق حاۋىپسىزدىكتى قورعاۋدىڭ، ’ۇش وزەن قاينارىن قورعاۋدىڭ، “جۇڭخۇانىڭ سۇ مۇناراسىن“ قورعاۋدىڭ كەلە- لى جاۋاپكەر شىلىگىن ويداعىداي ارقالاۋدى، مەملەكتەكە، ۇلتقا، ۇرباقئارعا جاۋاپتى بولۇدى تالاپ ەتنى. 3 ايدان كەيىن باس شۇجى چىڭخايدىڭ وزىندە تاغى دا شىكەرىلمەي تەكسەرۇ − زەرەتتەۋ جۇركىزىپ، تاغى دا ورنالاستىرۇ جاساپ، تاغى دا نلگەرەلتىتى.

2014 − جىلى شاڭخاي ەركىن ساۋدا سىناقت رايونىنا باردى، 2015 − جىلى جېلىنىڭ زاۋود سەحئارىن، اتىز باستا- رىن رىن شىكەرلەي ارالادى، 2016 − جىلى جىلۇڭجياڭغا بارىپ مەملەكەت مەنىشىڭىندەگى كاسپيورنىدار رەفورماسىن، اۋىل شارۋاشلىغى ’وئىدىرىسىن، ورمان شارۋاشلىغىنىڭ تىيىن وز- گەرتۇدى كوزدەن كەشىردى... باس شۇجىدىڭ تەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋىنىڭ ’ئۇىنى، كوپىنەسە، ۋاكىلدەر مەن مۇشەلەر اڭسى ەتكەن ماسەلەرلەرگە جانە جاعمايپالارعا شوعر لاندى. شىن ىقلاسىپەن قىزمەت ەتۇ اۋەلگى ماقاساتنان كەلە- دى، شىنايى سۈيىسەنشىلىك قىرۇ سۈيۇدەن كەلەدى.

2016 − جىلى چىڭخاي ۋاكىلدەر ۋىيرەمسىنىڭ ’ماجمە- لىس الاڭسىندامى سول ’بى